

1 стор.
Пам'ять єднає

7 стор.
Тиждень наук

12 стор.
Зірковий олімп

ЛІЦЕЙ - ФЛАГМАН
ОСВІТИ УКРАЇНИ

Травень 2024 34/1
ЛІЦЕЙ-ONLINE

ГАЗЕТА ТИВРІВСЬКОГО ЛІЦЕЮ-ІНТЕРНАТУ ПОГЛИБЛЕНОЇ ПІДГОТОВКИ В ГАЛУЗІ НАУКИ

Пам'ять єднає покоління

У 2015 році Україна розпочала нову традицію відзначення 8 травня в європейському дусі як День пам'яті та примирення. А 29 травня 2024 року Верховна Рада України Законом «Про День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 років» встановила 8 травня як єдину дату, коли Україна відзначає перемогу над нацизмом та вшановує пам'ять загиблих у Другій світовій війні. До таких змін призвело злочинне повномасштабне вторгнення росії в Україну 24 лютого 2022 року. 8 травня у науковому ліцеї відбулася тематична лінійка приурочена вшануванню пам'яті понад 80 мільйонів людей, чиє життя було обірвано насиллям світового масштабу – усім загиблим і усім тим, хто вижив пройшовши через усі кола пекла боротьби з нацизмом.

«Ми пам'ятаємо, яким страшним лихом для українців була Друга світова війна. Не забуваємо: той, на чиєму боці справедливість, хто захищає свою землю, завжди перемагає», - стверджують ліцеїсти. Друга світова війна закінчилася зусиллями дипломатії, але виграна вона була сміливими воїнами та зброєю. Зараз, як і в роки Другої світової війни, Україна воює з агресором. Ця боротьба триває щоденно і ми не маємо права програти, бо, як і багато років тому, захищаємо рідну землю, боронимо своє право вільно обирати майбутнє. Для нас - це війна за свободу, цивілізованість, демократію та європейські цінності.

Ми знаємо, що ми єдині, що перемога буде за нами!

Найрідніша людина для кожного з нас.

День матері – це одне з найзворушливіших свят, адже мама - найголовніша людина в житті кожного, яка завжди зрозуміє, пробачить і буде безумовно любити, незважаючи ні на що. В Україні, як і в усьому світі, день матері відзначається у другу неділю травня. Цього року це – 12 травня.

Саме цій святковій даті була присвячена тематична лінійка «Мама- найкраще слово на Землі», яку підготували та провели учні 1 курсу філологічного факультету разом з класним керівником Жовмір М.М.

Діти ознайомили присутніх з історією виникнення свята, з традиціями святкування у різних країнах світу і в Україні, відзначили головну роль материнської любові для кожної людини. Пісня про маму Кузьми Скрябіна «Мам» у виконанні учнів класу зворушила всіх.

Наших найдорожчих мам потрібно любити і шанувати не тільки в день матері, а кожен день, дарувати їм свою любов і повагу, ласку та розуміння. Привітайте своїх мам і подаруйте їм свої теплі та щирі обійми.

Участь у виборах учнівської ради Вінниччини

13 травня у місті Вінниці в молодіжному центрі «Квадрат» відбулося засідання Учнівської ради Вінниччини, на якому обирали новий склад Учнівської ради.

Під час пленарної частини перед усіма присутніми виступили директор департаменту Гуманітарної політики Вінницької ОДА Буняк Володимир, директор департаменту Соціальної та молодіжної політики Вінницької ОДА Ярмоленко Світлана, перший заступник Голови обласної військової державної адміністрації Заболотна Наталія та радник голови Вінницької обласної державної адміністрації Кобися Микола.

Від нашого навчального закладу на заході були присутні віце-президент ліцею Кобилянський Роман та голова міністерства «Науки та культури» ліцейського парламенту Смульська Мілана. Протягом шести годин плідної роботи молодих талановитих лідерів відбулися представлення та вибори до Учнівської молодіжної ради, пройшли уроки ораторського мистецтва, також лідери ознайомилися з секретами ефективного фандрейзингу, та іншими цікавими та змістовними заходами. Молодь активно попрацювала в групах і обговорила все почуте.

Романа і Мілану обрали до складу культурно – масового комітету Учнівської ради Вінниччини і тепер наші лідери ліцейського парламенту працюватимуть у складі ради з молоддю всієї Вінницької громади. Такі заходи покликані розвивати справжні лідерські якості, вчать креативності та позитиву, адже сучасна молодь – це те покоління, яке буде розбудовувати нашу незалежну, мирну, процвітаючу Україну.

День Вишиванки

У День вишиванки учні 3 курсу філологічного факультету наукового ліцею провели тематичний дайджест про це неофіційне народне свято, яке бере свій початок з 2006 року. Вишиванку вважають оберегом української нації. "Не забувайте про своє коріння. Національна пам'ять надзвичайно важлива, і тільки ми з вами зможемо її зберегти і передати нащадкам», - акцентували третьокурсники.

З Днем вишиванки! Нехай наше життя буде барвистим, як вишиванка!

Третє місце в Україні виборов учень комунального закладу «Тиврівський науковий ліцей» Вінницької обласної Ради Боднар Святослав у Всеукраїнському конкурсі-захисті учнівських науково-дослідних робіт Малої академії наук у Києві.

Боднар Святослав, учень 3 курсу (10 класу) філологічного факультету Тиврівського наукового ліцею здобув третє місце в Україні у відділенні філософії у секції релігієзнавства Малої академії наук України.

У цьому році в надзвичайних умовах воєнного стану, не дивлячись на всі складнощі підготовки, фінал Всеукраїнського конкурсу-захисту наукових робіт учнів-членів МАН України відбувся онлайн 8-9 та 10-11 травня, у якому брали участь кращі з кращих юних науковців України. З шести ліцеїстів, які демонстрували наукові проекти на III етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту учнівських науково-дослідних робіт Малої академії наук у Києві, Боднар Святослав посів призове місце.

«Я досліджував історію заснування, становлення та відновлення нашого римокатолицького храму - Санктуарію Матері Божої Тиврівської та мучеників за віру. Захист роботи під час III етапу здійснював безпосередньо зі святині. Щоб зацікавити учасників конференції своїм дослідженням, провів віртуальну екскурсію для членів журі та учасників конкурсу. Безперечно, хвилювався, бо конкуренція була потужна, але бажання здобути перемогу спонукало проявити креативність. Хочу подякувати за допомогу в підготовці до конкурсу нашим священникам, науковому керівнику, адміністрації ліцею та всім моїм педагогам. Перемоги мотивують не зупинятися на досягнутому, рухатися лише вперед, поглиблювати знання, розширювати світогляд, здобувати новий безцінний досвід», - ділиться враженнями Святослав.

Науковий керівник Боднар Яна Олександрівна стверджує: «З маленького кроку починається шлях у майбутнє. Його зроблено за підтримки педагогів, батьків і наукових керівників. Мала академія наук України – це унікальне середовище для розвитку талановитих дітей. Ми в достатній мірі відчули смак конкурентної боротьби та радість власного успіху. Сподіваємось, що здобутий неймовірний досвід допоможе реалізувати свої задуми, отримати визнання в науковому середовищі, підготуватися до викликів сучасного світу».

Директор наукового ліцею Подзігун Андрій Михайлович привітав переможця та його наукового керівника і наголосив, що саме за такими учнями, талановитими, обдарованими, творчими, ерудованими, майбутнє нашої України.

Також у цьому році в III обласному етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад Святослав виборов перше місце з історії та два третіх місця з географії та англійської мови. За сприяння Вінницької обласної Ради за здобутки в навчанні отримав учнівську стипендію в розмірі 5 тисяч гривень.

Нехай здобуті перемоги стануть для Святослава першим кроком на шляху до великого успіху.

Музей як джерело пізнання.

18 травня відзначається Міжнародний день музеїв. Цьогоріч його тема «Музеї: освіта та досягнення». Це не просто ще одне свято в календарі, це день, коли ми можемо заново осмислити роль музеїв у нашому житті, їх внесок у розвиток культури та освіти, а також їхню роль у збереженні спадку минулих поколінь для майбутніх генерацій.

Музей історії навчального закладу Тиврівського наукового ліцею — місце, де зустрічаються

сьогодення і минуле. Коли проходиш по його залах, то відчуваєш, як дух часів, що пішли, наповнює тебе.

Упродовж навчального року учні ліцею разом з класними керівниками неодноразово відвідували Музей історії навчального закладу. Цікаві і змістовні екскурсії для них проводили учні-екскурсоводи Дар'я Литвинюк, Мілана Смульська, Марія Титко під керівництвом вчителя зарубіжної літератури Василькової А.Л. та завідувача музею Мазур Л.Ю.

Діти з великим інтересом слухали розповіді про історичне минуле будівлі, в якій розташований сучасний ліцей, про видатних особистостей Кирила Стеценка та Миколу Леонтовича, які тут працювали, про особливості життя та функціонування закладу після революційних подій, під час подій Голодомору 1932-1933 років, Другої Світової війни, у післявоєнний час, створення та діяльність восьмирічної школи-інтернату та утворення ліцею. Також учнів цікавила експозиція, яка відтворює побут українців 19 століття – предмети домашнього вжитку, вишиванки, посуд, знаряддя праці.

Велика експозиція в музеї виділена на історію створення та діяльності нашого навчального закладу: про ліцей в перші роки після заснування закладу і до сьогоднішнього дня. Тут зібрано багато документів, фотографій, грамот, нагород, які ілюструють всі етапи розвитку освіти у приміщенні стародавнього палацу Ярошинських, а нині – наукового ліцею.

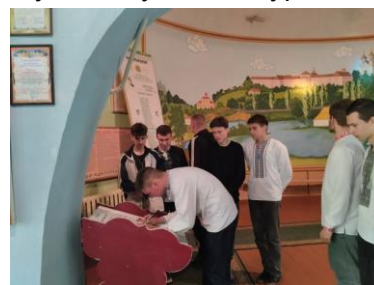
Від екскурсовода учні мають змогу почути змістовну розповідь про героїзм воїнів – випускників ліцею всіх років, які поклали на алтар майбутньої свободи найцінніше – своє життя, даючи відсіч російським агресорам в період повномасштабної війни: Кушніра Романа Юрійовича, Горика Євгенія Костянтинівича, Коваля Ярослава Вікторовича, Соколовського Артема

Олександровича, Кушніра Сергія Олександровича, Іванова Леоніда Сергійовича, Савельєва Сергія Володимировича, Стецюка Юрія Володимировича. Разом з тим, діти мають змогу ознайомитися з матеріалами експозиції щодо волонтерської роботи теперішніх ліцеїстів.

Перегортаючи сторінки книги-стенду «Літопис Тиврівського ліцею», учні відчувають свій зв'язок з багатьма поколіннями людей, що навчалися в стінах ліцею, створювали, зберігали і примножували його славу історію, добробут і престиж. Особливий інтерес у відвідувачів музею викликає «Рушник поколінь», на якому є підписи випускників ліцею усіх років. Випускники 2024 відвідуючи музей, також залишили на рушнику свої автографи

У Музеї історії навчального закладу інновації поєднуються з традиціями. Тут постійно проводяться активності з використанням предметів музейної експозиції народознавчого характеру до Дня української хустки, Дня вишиванки, проходять зустрічі з ветеранами та учасниками бойових дій, волонтерами, зустрічі випускників, проводяться заходи на відзначення Дня захисників та захисниць України, Дня волонтера, Дня Збройних сил України, початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну тощо.

Відведений для екскурсії час завжди збігає дуже швидко. Діти полишаючи музей зазвичай мають намір ще не раз побувати тут знову.

Тиждень науки в Тиврівському науковому ліцеї

для учнів природничого факультету ознаменувався цікавими навчально-експериментальними заняттями, екскурсіями й подорожами

20 травня в біологічній лабораторії ліцею з учнями природничого факультету проведено навчально-практичні заняття «Людина та її здоров'я».

23 травня ліцеїсти-біологи відвідали компанію «Екосервіс» у м.Вінниці, яка займається збором вторинної сировини та поводженням з відходами. Тут учні ознайомились із особливостями роботи компанії, величезною кількістю різноманітних найменувань відходів, які утворюються в результаті діяльності людини. Керівники компанії Володимир Воловодюк і Ольга Маліновська розповіли про складнощі переробки різних відходів, вимоги до процесу їх збирання. На жаль, значна частина відходів не переробляється в Україні, що ускладнює роботу подібних підприємств. «Екосервіс» є одним із лідерів зі збирання вторинної сировини у м. Вінниці, оскільки збирає велику кількість найменувань різних відходів.

Цього ж дня ліцеїсти відвідали Вінницьку обласну станцію юних натуралістів. Учні ознайомились з акваріумною залю, яка представлена акваріумними рибами, ракоподібними, молюсками та рослинами, виставковою залю, де є декоративні ссавці, папуги, екзотичні рептилії, земноводні, павукоподібні, комахи, молюски. На території закладу ліцеїсти відвідали зоодворик з відкритими вольєрами, у яких є кролі, фазани, декоративні голуби, свійські птахи. Відвідавши теплицю, учні побачили найбільшу серед позашкільних закладів області колекцію кімнатних рослин, що налічує 2000 екземплярів гарно квітучих та декоративно-листяних рослин та 2000 екземплярів кактусів і сукулентів.

Ліцеїсти природничого факультету значно поглибили знання про екологію та природу рідного краю.

Подорож учнів природничого факультету

Тиврівського наукового ліцею до Національного музею-садиби Миколи Пирогова та Подільського зоопарку у рамках проведення тижня науки

20 травня учні природничого факультету відвідали Національний музей-садибу Миколи Пирогова у місті Вінниці, де детально ознайомилися з життям та діяльністю видатного лікаря-хірурга. Під час екскурсії ліцеїсти почули історію надзвичайно талановитої людини, дізналися багато цікавих фактів про його хірургічні дослідження, також насолодилися прогулянкою затишним парком музею-садиби. Тут, у мальовничій садибі Вишня, багато років жив і працював хірург, анатом, засновник військово-польової хірургії, педагог і науковець, чії здобутки важко переоцінити, Микола Іванович Пирогов.

Ліцеїсти також відвідали церкву-усипальницю Миколи Пирогова, де лежить його забальзамоване тіло. Сюди приїжджають віддати шану великому хірургу туристи зі всього світу.

Цікавою для учнів також стала екскурсія до Подільського зоопарку, який заснований у 2005 році та є наймолодшим зоопарком України. Тут учні знайомилися з навколишнім світом, флорою і фауною Поділля. На території зоопарку збудовані зручні вольєри, заселені тваринами. Працівники зоопарку працюють над відтворенням видів тварин, яких поменшало у природному доквіллі Вінниччини, зберігають рідкісні види, що занесені до Червоної книги України. Ліцеїсти ознайомилися з 45 видами тварин і 35 видами птахів зоопарку. Особливо цікаво було спостерігати за дитинчатами тварин – кумедними мавпочками й вайлуватими ведмежатами.

Подорож учнів природничого факультету залишила незабутні враження, була наповнена позитивними емоціями, цікавою та корисною навчальною інформацією.

Презентування актуальних наукових проєктів учнями

Тиврівського наукового ліцею в рамках проведення в освітньому закладі тижня науки 3 20 по 24 травня в Тиврівському науковому ліцеї проводиться тиждень науки з метою популяризації наукової діяльності та розвитку наукового світогляду учнів, створення умов для творчого самовдосконалення, духовного, творчого, інтелектуального розвитку молодого покоління.

На базі ліцею активно діє учнівське наукове товариство «Нова доба», де створено для учнів захопливу атмосферу досліджень і наукових пошуків, що сприяє кращому засвоєнню нових знань, навчає планувати, працювати з джерелами інформації, збирати, аналізувати й систематизувати відомості, презентувати й оцінювати власні здобутки. У цьому році учні ліцею посіли 20 призових місць у Всеукраїнському конкурсі-захисті учнівських науково-дослідних робіт Вінницького територіального відділення Малої академії наук України та ліцеїст Боднар Святослав став переможцем МАН в Україні.

Ліцеїсти, які не брали участі в конкурсі-захисті МАН, упродовж тижня демонстрували математичні й хімічні дослідження та розрахунки, захищали актуальні наукові проєкти з екології, біології, правознавства, літературознавства, психології тощо.

Члени журі у складі адміністрації ліцею, голів методичних комісій та наукових керівників відзначили актуальність дослідження юними науковцями екологічних проєктів «Вплив навколишнього середовища на організм людини» (автор проєкту учениця 4 курсу природничого факультету Момінова Анастасія), біологічних досліджень «Вплив полютантів на ґрунтовий мікробіоциноз» (автор проєкту учень 4 курсу природничого факультету Деревенко Богдан), «Віруси як збудники багатьох хвороб та способи боротьби з ними» (автор проєкту учень 4 курсу природничого факультету Михальський Юрій), хімічних досліджень «Гігієнічна косметика: склад та властивості основних компонентів» (автор проєкту учениця 4 курсу природничого факультету Биковська Тетяна), «Безпека побутової хімії для людини і природи» (автор проєкту учениця 4 курсу природничого факультету Притулюк Юлія).

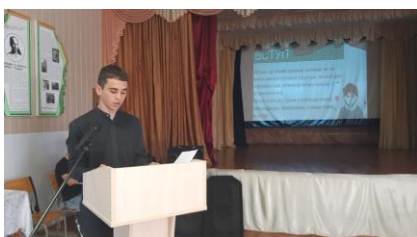
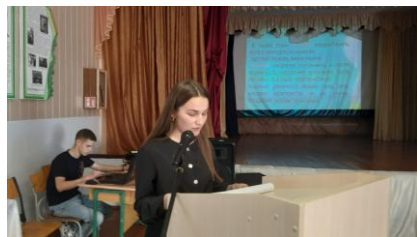
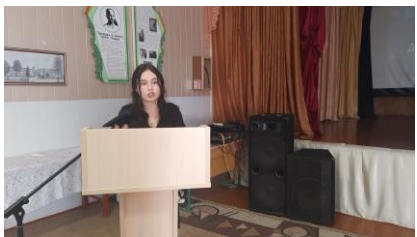
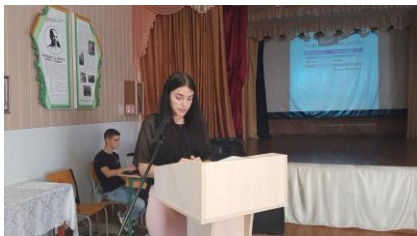
З сучасністю пов'язані літературознавчі дослідження «Образ України в патріотичній ліриці Василя Симоненка» (автор проєкту учениця 4 курсу філологічного факультету Байзан Владислава), «Оноре де Бальзак і Україна» (автор проєкту учень 4 курсу фізико-математичного факультету Панченко Іван), етнологічне дослідження «Вишиванка як генетичний код українця» (автор проєкту учень 4 курсу фізико-математичного факультету Панасюк Дмитро).

Психологічні дослідження на базі ліцею та практичні поради в подоланні стресових ситуацій оприлюднено в проєктах «Вплив стресу на організм людини» (автор роботи учениця 4 курсу природничого факультету Джулінська Катерина), «Гендерна нерівність та її особливості» (автор проєкту учениця 4 курсу філологічного факультету Кошівська Владислава), актуальні питання соціології звучали в роботі «Вплив сім'ї на формування особистості» (автор проєкту учень 4 курсу фізико-математичного факультету Вершигора Роман).

Правознавчі дослідження та способи протистояння насильству продемонстровано в роботі «Насильство як вид дискримінації» (автор проєкту учень 4 курсу фізико-математичного факультету Огороднік Артем).

Загалом цьогоріч представлено 52 учнівських проєкти. Ліцеїсти демонстрували презентації, відповідали на численні запитання учасників конференції та членів журі, відстоювали власну позицію в досліджуваних питаннях.

Згідно зі Статутом наукового ліцею написання випускниками науково-дослідних проєктів є обов'язковою умовою завершення навчання в нашому освітньому закладі. Незабаром випускники наукового ліцею стануть студентами вищих навчальних закладів, тому написання та захист учнівських науково-дослідних робіт – перший творчий досвід в їхній подальшій науковій діяльності.

Учні фізико-математичного факультету Тиврівського наукового ліцею відвідали кафедру інноваційних та інформаційних технологій в освіті ВДПУ під час проведення в ліцеї тижня науки

Штучний інтелект – це здатність машин і програм аналізувати отриману інформацію, робити висновки, приймати на їхній основі рішення. Учні сьогодні потрібно готувати до світу, в якому працює штучний інтелект.

Саме з цією метою та в рамках тижня науки 23 травня учні фізико-математичного факультету комунального закладу «Тиврівський науковий ліцей» Вінницької обласної Ради відвідали кафедру інноваційних та інформаційних технологій в освіті Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Учні радо зустріли кандидат педагогічних наук, доцент Шахіна Ірина Юріївна (випускниця фізико-математичного факультету Тиврівського ліцею), яка ознайомила з програмою заходів та гостинно запросила на кафедру інноваційних та інформаційних технологій в освіті.

Завідувач кафедри, кандидат педагогічних наук, доцент Кобися Володимир Михайлович привітав учнів та ознайомив присутніх з історією створення кафедри та сучасними можливостями університету.

Зустріч продовжила кандидат педагогічних наук, доцент Кобися Алла Петрівна, яка провела бесіду про особливості спеціальності «Професійна освіта (Цифрові технології)» та вказала на конкурентну спроможність випускників кафедри на ринку освітніх послуг.

Заступник директора з навчальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент Гордійчук Галина Борисівна ознайомила учнів із діяльністю кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті, з організацією освітньої діяльності, з матеріально-технічною базою, охарактеризувала професорсько - викладацький склад кафедри.

Шахіна І.Ю звернула увагу на те, що студенти кафедри навчаються застосовувати графічні інтерактивні програми в режимі 3D моделювання, оволодівають методами об'єктивно-орієнтованого, логічного, системного та прикладного програмування. Інженер-педагог, який оволодів загальнотехнічними і спеціальними дисциплінами в галузі цифрових технологій, може бути програмістом, фахівцем комп'ютерних технологій.

Також учні відвідали музей археології Музейно-просвітницького центру ВДПУ ім.М.Коцюбинського. Захоплюючи екскурсію провів музеєзнавець, етнограф, фольклорист, археолог, народний майстер, педагог, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії та культури України факультету історії, етнології і права Вінницького педагогічного університету Віктор Афанасійович Косаківський. Він розповів про пам'ятники археології на території Вінницької області, що знайдена під час розкопок в період проведення археологічної практики.

З метою допомоги ліцеїстам у виборі майбутньої професії, визначення перспектив власної професійної діяльності в умовах сьогодення, доктор філософії, психолог, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи Мельник Ірина Миколаївна провела мотивуючий тренінг «Психологія життєвого успіху», під час якого формувались психологічні уміння учасників досягати успіху в житті, бачити власні можливості та конкретно діяти щодо успішної самореалізації, планування майбутнього.

Зустрічі відбувалися в приємній і щирій атмосфері та викликали неабиякий інтерес в ліцеїстів. Щиро вдячні кафедрі інноваційних та інформаційних технологій в освіті ВДПУ за співпрацю та проведені пізнавальні заходи для учнів Тиврівського наукового ліцею.

Зірко́вий олі́мп.

21 століття – це століття освіти й духовності, пріоритетності знань і швидких змін. Майбутнє України у великій мірі залежить від інтелектуальної могутності і творчого потенціалу нації.

Саме таким творчим, креативним, розумним потенціалом української нації є наші ліцеїсти та їх наставники, яких віншували 29 травня на святі «Ліцейського олімпу». 26 переможців у II (обласному) етапі Всеукраїнських олімпіад з навчальних предметів, 20 переможців у II етапі і 1 переможець у всеукраїнському етапі конкурсу-захисту учнівських науково-дослідницьких робіт Малої академії наук, кращі спортсмени, переможці територіальних та районних змагань, переможці конкурсів, активісти художньої самодіяльності та громадського життя, ліцейський парламент – яскраве сузір'я творчих, обдарованих особистостей, були нагороджені на святі грамотами та солодкими подарунками. Директор ліцею Подзігун А.М. подякував учням і їх наставникам за успіхи, за творчість, та побажав ще більших досягнень і злетів.

У науковому ліцеї навчаються вмотивовані, творчі, ерудовані учні, яких ведуть до знань викокопрофесійні педагоги-наставники. Тож бажаємо всім мирного неба, досягати ще більших успіхів, здійснення всіх задумів і сподівань.

Засновник та видавець: Тиврівський науковий ліцей.

Адреса: 23300, смт Тиврів, вул. Тиверська, 14;
тел. (04355)22248; факс (04355)21373.

Адреса сайту ліцею: tivrovliscey.com.ua

Редактор: Савіцька Л.А... – педагог-організатор.

Члени редколегії: Подзігун А.М. – директор Тиврівського наукового ліцею; Маринчук І.В. – заступник директора з навчально-методичної роботи; Добровенко А.Л. – технічний редактор;